

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

ПРОЛІТАРИ ВСІХ КРАЇВ, ЄДИНАТЕ СЯ!

CORNER PRITCHARD AV
& MCGREGOR ST.

The Provincial
Library
City

UKRAINIAN LABOR NEWS

PROVINCIAL
LIBRARY
MANITOBA

WINNIPEG, MANITOBA,
CANADA

Виходить два рази на тиждень — в середу і суботу. — Published semi-weekly — on Wednesday and Saturday.

РІК V.

Ч. 10.

СУБОТА, 3. ЛЮТОГО 1923.

WINNIPEG, MAN.

SATURDAY, FEBRUARY 3rd, 1923.

No. 10.

VOL. V.

РУРСЬКИЙ БАСЕЙН ПІД ОКУПАЦІЄЮ ФРАНЦІЗ.

ДРАСТИЧНІ КРОКИ ОКУПАНТІВ ПРОТИ НАСЕЛЕННЯ.

БЕРЛІН, 1. лютого. — Французи розпочали проти німецького опору в Рурщині і Надруренщині драстичні кроки. Сьогодні знову прогнано 40 рурських урядників, включаючи бурмістрів Генре і Клеве. В Бохумі французькі війська розпочали ревізії вугля. Двох урядників, які заперечували, арештовано. У відповідь на це німецькі вуглекопи застрайкували. Тоді військо очистило копальню і остало там на сторожі. Ціле відношене наїзників є строгіше, як було дотепер.

Стримали доставку вугля до Німеччини.

ДІССЕЛЬДОРФ, 1. лютого. — Заборона вивозити вугля з Рурщини до неокупованої Німеччини є в силі від півночі. Французи кажуть, що наколи Німеччина не прийде до згоди, заборона експорту буде поширена на сталь, залізо і інші вироби, які тепер мають доступ до Німеччини. Окупаційні експерти знайшли, що вчора випоруджувано найменше вугля за всі дні від часу окупації.

Серед збільшуючого ся числа депортованих осіб є 25 студентів вищих шкіл в А-ля-Чапелі. Їх обвинувачено за устроєне демонстрації. Кореспондент говорив в середу з декотрими робітничими провідниками в Ессені. Кількох з них говорили про окупацію як про порушене міжнародного права.

Генеральний страйк залізничників в цілій Рурщині.

В цілій Рурській басейні є перевезення вповні Генеральний страйк залізничників. Патрулі французьких жовнірів, які повинні службу на вулицях Діссельдорфу від часу демонстрації минушого четверга, зістали нині забрані зі своїх місць. З Есену депортували дотепер французькі окупаційні власті около 80 Німців.

Засудили 8 студентів на три місяці в'язниці.

ПАРИЖ, 1. лютого. — Військовий суд в Кобленці засудив вісьмох студентів університету в Бонні на три місяці в'язниці кожного за зв'язок з демонстрацією в Бонні, коли через те місто переїздив Фріц Тиссен і інші промисловці, повертаючи з воєнного суду в Маєнс. Про се доносить депеша Гаґаса з Кобленці.

Прогнали 34 Німців.

КОБЛЕНЦЬ, 31. січня. — Аліянська висока комісія прогнала нині 34 німецьких урядників.

МАЄНС, 31. січня. — Німці западали нині залізничні рандґави в Маєнс, Касселі і Бінгені.

ПАРИЖ, 1. лютого. — Французьке правительство отримало інформації, що страйкуючі німецькі залізничники в Рурщині і на західній березі Рена дістали від німецького правительства за два місяці наперед платню. Тому можна сподіватися, що вони видержать на страйку через кілька тижнів.

ЗАВОДЯТЬ ЦЕНЗУРУ І ЗАВІШУЮТЬ ГАЗЕТИ.

ДІССЕЛЬДОРФ, 30. січня. — Рурський басейн є цілковито ізольований. Комунікація по більшій часті є перервана. В окупаційній території заведено цензуру. Від понеділка по полудни Берлін є відтятий від Есену і інших міст Надруренщини.

На приказ надруренської високої комісії завішено в окупованій території сім найвпливовіших газет за надрукування певних статей. Час завішення триває від одного до десяти днів.

В додатку до сего заборонено поширювати в Надруренщині ряд газет друкованих в неокупованій Німеччині. Період заборони сягає від одного до трох місяців.

Французи заняли цілові уряди в цілій Рурщині.

ДІССЕЛЬДОРФ, 31. січня. — Французи перевели нині в життя одну із своїх погроз економічного характеру, а іменню захопили в свої руки всі цілові уряди в Рурській басейні.

Французька Федерация Праці протестує проти окупації.

ПАРИЖ, 30. січня. — Французька Федерация Праці ухвалила резолюцію, в якій протестує проти репресивних мір в Рурській басейні.

Німецьке правительство, даліше видає прикази німецьким залізничникам, якими забороняє їм перевозити вугля або дерево з окупованого краю до Франції або Бельгії; кооперація залізничних урядників з Французами або Бельгійцями є також заборонена.

45.000 марок за доларя.

Німецька марка впала вже до того, що за американський долар платять ся 45.000 марок.

Голяндські робітники на поміч страйкерам в Рурщині.

Виконавчий Комітет Федерация Голяндських Професійних Союзів, який числить 250.000 членів, ухвалив вислати на підмогу страйкуючим робітникам в Рурській басейні 150.000 голяндських гульденів.

Польща мобілізує страйколом до Рурського басейну.

ЛОНДОН, 25. січня. — Польське министерство війни видало відозву до жовнірів, які колись служили в німецькій армії і які знають німецьку мову і є ознакочені з працею на залізницях, майнах, залізничних гутах і почті, щоби були кождою хвилі готові до від'їзду до Рурського басейну, де будуть працювати під зарядом французьких властей. Польське правительство обіщює, що вони дістануть добру платню. Змобілізовані в сей спосіб від'їдуть будучи вислані з Польщі через Гданськ і Бельгію до Рурського басейну.

ПРАГА, 25. січня. — Агенти французького правительства прибули до Чехословаччини, щоби вербувати майнерів до Рурського басейну. На днях має від'їти до Рурського басейну перший транспорт чехословачських страйколомів.

СОВІТИ НЕ ПІДПИШУТЬ УГОДИ В СПРАВІ ДАРДАНЕЛІВ.

ЛЬОЗАННА, 1. лютого. — Російська совітська делегация на близько-східній конференції заявила нині урядово на засіданні комісії по справам проливів, що Радянські Республіки не підпишуть конвенції в справі контролю Дарданелів і Босфору.

Голова совітської делегации Чічерін промовляючи в імені Радянських Республік заявив, що угода відносно проливів є вочоєм переговорів, від яких Радянські Республіки були виключені.

Совітський проект, щоби отворити проливи для всіх торговельних кораблів і замкнути їх для всіх воєнних кораблів, навіть не розбирав ся і не зроблено ніяких заходів, щоби піти на компроміс або переговорювати в сій справі, — сказав Чічерін.

Франція застерігає собі вільну руку в зносинах з Турками.

ЛОНДОН, 1. лютого. — Бритійське правительство отримало нині від Франції ноту, в якій сказано, що Франція застерігає собі право вести окремі переговори з Туреччиною на слушний розвити Льозанської конференції.

Вісти з Льозанни вказують, що є надія, що конференція окажеть ся успішною.

Сов. Росія і Німеччина обміняли ся ратифікаційними грамотами.

БЕРЛІН, 1. лютого. — Німецький міністер заграничних справ Розенбург і совітський амбасадор до Німеччини Крестітський обміняли ся вчора в министерстві заграничних справ ратифікаціями Радальського договору між Німеччиною і Совітською Росією.

Поффе буде продовжати переговори з Японією.

ШАНГАЙ, 26. січня. — Японський посол до Китаю Готто і його секретар особисто запросили совітського посла Адольфа Поффе до Японії для поратования його здоров'я і дальшого веденя російсько-японських переговорів. Поффе прийняв запрошенє і завтра від'їде з Шангаю до Японії.

Опозиційні партії в Китаю остро критикують своє правительство за се, що воно до сих не заключило договору з Совітською Росією.

Конференція Адольфа Поффе зі Сун-Ят-Сеном.

МОСКВА, 27. січня. — В совітських кругах надіють ся, що між Совітською Росією а Китаєм і Японією приде небагатом до привернення правильних зносин.

Совітські політичні круги привязують велике значенє до конференції, яку від'їзду надзвичайний совітський посол до Китаю Адольф Поффе з д-ром Сун-Ят-Сеном, найвпливовішим провідником в Китаю.

Спільна заява, оголошена нині після конференції в Шангаї, вказує, що між ними прийшло до повного порозуміння відносно привернення зносин між обома державами. Поффе повторив заяву совітського правительства з 27. вересня 1920 р., в якій було сказано, що Совітська Росія є готова розпочати переговори на сій підставі, що вона уневажнює

ПРОЦЕС ПРОТИ УКРАЇНСЬКИХ КОМУНІСТІВ НА ВОЛИНІ.

ЛМЦЬК, 26. січня. — Вчора розпочав ся процес проти 78 членів різних тайних большевицьких організацій.

Польська прокуратура обжалує обвинувачених о поширюване большевицької літератури, викликуване заворушень, нищенє державних будинків і доконуване інших злочинів супроти польської держави.

Польські власті обжалують українських комуністів, що вони побирали фонди від правительства Радянської України, яке вислало було до Польщі спеціальних агентів для веденя большевицької пропаганди. (Стара буржуазна пісня!)

Відозва Інтернаціоналу Комуністичної Молоді.

Преса подає відозву Виконавчого Комітету Інтернаціоналу Комуністичної Молоді, звернену до робітничої молоді цілого світа. Відозва починає ся від слів: "Світлові грозить нова імперіялістична війна, викликана через спір великих держав за східні справи, через становище французької буржуазії, через знехтованє Австрії, через відкиненє російських пропозицій відносно розброєня".

Відозва звиває дальше до енергійної боротьби з реакцією і можливістю війни, звертаючи ся до всіх організацій молоді, пропонує організувати тиждень пропаганди між 11—18 мартом проти нових воєн під кличем: "Проч з новими війнами, проч з Версальським і Сан-жерменським договором".

Білорусь за С.С.Р.Р.

На відбувшому ся Зізді Рад Білоруси постановлено, що білоруська делегация на Всеросійській зїзд Рад має обстоювати і формально закрити нову форму державного устрою Радянської Федерация — Союз Соціалістичних Радянських Республік.

Закупка тракторів за кордоном для України.

Представник Укрторгтресту в Берліні (Німеччина) повідомив про можливість негайної закупки тракторів на кредит. Перших 200 тракторів прибудуть на Україну в кінці січня. До Тракторного Комітету при Наркомземі надходить багато прохань від сільських громад, особливо із Запорожжя та Миколаївщини, надсилати їм трактори.

Речинець служби в Червоній Армії.

ВУЦВК-ом встановлено речинець дійсної служби в Червоній Армії: у піхоті та артилерії — півтора року, в кінноті та кінній артилерії, а також в технічних частинах — два з половиною років, в повітряній флотії — три з половиною роки, у морській флотії — чотири з половиною роки.

Ухвалено що року призвані на службу 20літніх, що народили ся до 1-го січня призваного року.

Всі угоди і капітуляції, накілені Китаєві царським режимом.

Після конференції зі Сун-Ят-Сеном Поффе від'їзду до Японії, де буде продовжати переговори з правительством.

ЩО ДІЄТЬ СЯ В СХІДНІЙ ГАЛИЧИНІ.

ВІДСЬКОВА БРАНКА СЕРЕД УКРАЇНСЬКОГО НАСЕЛЕННЯ.

ВІДЕНЬ, 6. січня. — З приводу військової бранки, зарядженої Поляками в Сх. Галичині, цілі села зажиті військом, поліцією і жандармами. Привзних стягають польські збіри на силу перед поборою комісії, а на тих, що ховають ся, устроюють формальні польовани.

В Козіві в козівським повіті на 24 привзних ставило ся перед комісію всього двох і то латинників. Всі інші поховали ся. З тих зловлено 12-ох і відставлено до комісії в Козовій. В Кривім тогоч повіті вночі перед бранкою приїхали до села улані, постягали всіх уроженців 1900 і 1901 рр. з ліжка і другого дня відставили до поборою комісії.

У Мшаниці старосамбірського повіту жандарм-Шалайко, взявши до помочи кількох жовнірів, пішов по хатах глядати покликаних. Озлоблений безуспішністю сеї наїкни став грати свою злобу на родинах привзних, побиваючи їх. А жовніри вправді не брали в сих боєх участи, затеж рабували скрізь в селі курки, збіже, шкідливі т. ін.

В Білій чортківського повіту ловили жандарми привзних цілу ніч. Зловили разом 14-ох.

В Білобожніці зловили жандарми Данила Румяного й Василя Пашока.

В Утрині на 24 покликаних зловили 5-ох.

В Швайківцях на 16 покликаних зловили вночі 3-ох: Антона Гуменюка, Михайла Баратовича та Івана Полятичку.

В Ягольниці Старій стягали хлопців з ліжка до "гміни".

В Струсіві рабували жандарми в людей кури й качки. В Колиндянах робили жандарми ревізії у батьків покликаних, стріляли з карабінів на пострах і допускали ся тут інших наїсильств.

В Улашківцях зїбрали по хатах 24-ох хлопців та відвели до Чорткова.

В Скородинцях покликано 7-ох українців, з котрих 5-ох ховають ся. Між ними є Степан Добруш і Гардама Іван, які весь час служили в У.Г.А.

В Бережанщині не станув до бранки добровільно ніхто, з викликом малого числа Жидів.

В Коломийським повіті владі до села Буачки вночі з 20 на 21 грудня одинайтьох жандармів, щоби забирати до війська "добровольців", які не ставили ся в приписаний часі до бранки. Хлопців без огляду на нічну пору годі було відшукати. Розлючені тим жандарми побивали свояків привзних, між іншими Мих. Цибуляка, Мих. Кульчицького, Івана Пернеровського й Івана Джамана.

В Рудні львівського повіту стерегли жандарми привзних від 3. год. досвіта й доставили їх на станцію польської поліції в Зимній Воді.

В Надвірнянщині прибула до Назавізова карна експедиція, яка грабувала харчі в цілім селі. Новобранці поховали ся. Польські збіри намагали ся кождо зловленого переконувати про те, що при польським військом буде дуже добре, а хто з тих, що поховали ся, зголосить ся "добровільно", той караний не буде. Так вербували охотників через чотири дні, а як мали досить, поїхали вербувати до сусіднього села Гвозда.

ЯК ПЕРЕВІДЖЕНО БРАНКУ В КОСІВЦІНІ.

З призначених річників левни одна двайцята часть цілого населеня ставала добровільно до асентерунку.

Перед асентерунком грозила жандармерія і військо, що утікачі (від бранки) будуть розстріляні а хати їх спалені. Так голосив по селах сусідних від Куту поліцай Франц Вольф з наказу жандармерії в асентерунку війська. Коли до бранки ніхто в призначений день не явив ся, вислано по селах від'їдти війська і ті ловили по хатах хлопців від 16 літ і вели форшпанами до Косова. Всіх асентеровано крім знаних калик і давано їм картки як добровольцям, що ось з власної охоти йдуть до польського війська. Тому що багато поборових не явило ся, розкватировано по селах Гуцульщини війська, яке нищить і так вже знищені села.

Населенє тягають на форшпани в далекі дороги до Коломиї, Жабя, що дня інші села, а трапляєть ся, що фіри стоять в Косові по добі і більше, даремно, у гододі і холоді без всякої нагороди. Крім сего кождий постерунок жандармерії бере форшпани для себе і стягає з громади сіно на удержанє постерункових коний і коний зі староства без заплаати. В Косові є троє старостів — Секерки, дотепершній, перенесений, новопризначений Вінярски, ще не обняв управи, а управляє комісар д-р Качковски, знаний шовініст і начальник польської боюфки. На днях приїздив до Косова і Кут д-р Гачевські з Коломиї, як відпоручник округової боюфки. Народи бою тайни, на які крім урядників і учителів з польських мшан допущено тільки одиниці.

Товариші! Відновляйте передплату на "Українські Робітничі Вісти".

Заряд.

УБИЙНИК НАРУТОВІЧА ПО-НІС КАРУ СМЕРТІ.

ВАРШАВА, 31. січня. — Сьогодні страчено артиста-малюра Невядомого, який 16. грудня м. р. замордував президента Польщі Нарутовіча.

Невядомски відмовив ся пролити правительство о помилованє і президент Войцеховски підписав вчора присуд смерті, який сьогодні виконано.

Кілько є французького капіталу в Східній Галичині.

Французькі капіталісти в нафтовім промислі Східної Галичини осягнули вже нині великайські суми — 717.000.000 французьких франків, себто 832 мільярдів польських марок (приблизно біліон). Перед кількома тижнями повстало нове французько-польське товариство для транспорту нафти з закладовим капіталом 500.000.000 п. м. Осє де суть поневолені Східної Галичини Польщею і чому Франція боронить так широко своєїго пуля Польщу.

Журнал "Нова Культура" у Львові.

Львівська "Земля і Воля" доносить: Дня 10. січня відбула своє засіданє редакційна Колегія, покликана до життя ініціативним гуртком, який поставив собі за мету видаванє культурно-освітнього журналу. На сьому засіданні по довгий дискусії прийнято назву журналу "Нова Культура" і рішено негайно приступити до збираня матеріялів для першого числа.

До відома членам Робітничого Запорожового Товариства в Вінніпегу.

Отсим повідомляєть ся членів Р.З.Т. в Вінніпегу, що в неділю, 4. лютого с. р., о год. 2.30 по полудні відбудуть ся місячні збори Р.З.Т. Просить ся всіх членів прибути обовязково на сї збори, як також привести не членів, котрі бажають вступити до Р.З.Т. Заряд.

УВАГА! - ЧУДОВА МЕЛЬОДРАМА - УВАГА!

Драматично-Співацький Кружок Укр. Роб. Дому

— відіграє —

В СУБОТУ, 3. ЛЮТОГО, В УКР. РОБ. ДОМІ

чудову романтичну мельодраму в 5-ох діях, після славної повісти Крашевського п. н.:

ХАТА ЗА СЕЛОМ

(ЦИГАНКА АЗА)

Мельодрама "Хата за селом" представляє жите циганів-волокіт по українських селах. Є се одна з найкращих мельодрам, в котрій від початку до кінця повно гумору, жалю та смутку і кілька гарних народних пісень. Мельодрама є так популярною на українських сценах, що й до тепер не сходять з репертуару Українського Театру "Української Бєсїди" у Львові.

ПОЧАТОК ТОЧНО О ГОДИНІ 8.30 ВЕЧЕРОМ.

ЦІНИ МІСЦЬ: 55, 40 і 27 ЦЕНТІВ (включаючи воєнну таксу).

Приготовляєть ся до вистави прем'єра з європейських столичних театрів, пєса В. Вільчєнка п. н.: "ЧОРНА ПАНТЕРА І БІЛИЙ МЕДВІДЬ".